

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Finlands deltagande i verksamheten för Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust) och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Finlands deltagande i verksamheten för Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust) och till vissa lagar som har samband med den (RP 45/2019 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Lagutskottet (LaUB 1/2019 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om Finlands deltagande i verksamheten för Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust)

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1727 om Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust), och om ersättning och upphävande av rådets beslut 2002/187/RIF, nedan *Eurojustförordningen*.

2 §

Nationell medlem

Den nationella medlem som avses i artikel 7.1 i Eurojustförordningen utnämns till ett tjänsteförhållande för viss tid som statsåklagare vid riksåklagarens byrå. I fråga om utnämningen av och

Riksdagens svar RSV 28/2019 rd

behörighetskraven för medlemmen tillämpas vad som föreskrivs om utnämning av och behörighetskrav för statsåklagare.

3 §

Den nationella medlemmens behörighet

I ärenden som omfattas av Eurojusts behörighet ska den nationella medlemmen ha den behörighet som avses i 10 § i lagen om Åklagarmyndigheten (32/2019).

Den nationella medlemmen kan på begäran av eller med samtycke av den behöriga myndigheten

- 1) hänföra ett brottmål till Eurojust,
- 2) framställa en begäran eller order om straffrättsligt samarbete till en främmande stat,
- 3) besluta om verkställighet i Finland av en sådan begäran eller order om straffrättsligt samarbete som hör till förundersökningsmyndighetens eller åklagarens behörighet,
- 4) bestämma om utförande i Finland av en förundersökningsåtgärd som vid Eurojusts samordningsmöte har ansetts behövlig, och
- 5) besluta om godkännande eller samordning av kontrollerade leveranser i Finland.

Den nationella medlemmen får i brådskande fall besluta om de åtgärder som avses i 2 mom. 2—5 punkten och som omfattas av förundersökningsmyndighetens eller åklagarens behörighet, om han eller hon inte når den myndighet som har befogenhet att besluta om åtgärden. Innan den nationella medlemmen fattar sitt beslut ska han eller hon kontakta den myndighet som svarar för verkställigheten av åtgärden. En anmälan om åtgärden ska omedelbart lämnas till den myndighet som har befogenhet att besluta om åtgärden, varefter den myndigheten har befogenhet att besluta om åtgärden ska fortsätta eller avbrytas.

4 §

Biträdande nationell medlem

I artikel 7.2 i Eurojustförordningen avsedda biträdande nationella medlemmar utses av riksåklagarens byrå. En biträdande nationell medlem ersätter vid behov den nationella medlemmen. Till biträdande nationell medlem utses en i 7 § i lagen om Åklagarmyndigheten avsedd åklagare.

En biträdande nationell medlem har de befogenheter som anges i 3 § när han eller hon tjänstgör som ersättare för den nationella medlemmen.

5 §

Assistent till den nationella medlemmen

Assistenter till den nationella medlemmen utses av riksåklagarens byrå. En assistent till den nationella medlemmen ersätter vid behov den nationella medlemmen. Till assistent utses en i 7 § i lagen om Åklagarmyndigheten avsedd åklagare.

Assistentens mandatperiod är fem år och den kan förnyas.

Assistenten har de befogenheter som anges i 3 § när han eller hon tjänstgör som ersättare för den nationella medlemmen.

Riksdagens svar RSV 28/2019 rd

6 §

Nationella kontaktpersoner och samordning

Riksåklagarens byrå ska utse en eller flera i artikel 20.1 i Eurojustförordningen avsedda nationella kontaktpersoner samt svara för den nationella samordning som avses i artikel 20.3.

Den nationella medlemmen ska på det sätt som avses i artikel 25.2 i Eurojustförordningen besluta om tillgången för de personer som avses i artikel 20.3 till tillfälliga arbetsregister i Eurojusts ärendehanteringssystem. En förutsättning för tillgången är att den behövs för att personerna i fråga ska kunna sköta de uppgifter som de har enligt Eurojustförordningen.

Riksåklagarens byrå ska på det sätt som avses i artikel 25.3 i Eurojustförordningen besluta om tillgången för de personer som avses i artikel 20.3 till indexet i Eurojusts ärendehanteringssystem. Riksåklagarens byrå ska underrätta Eurojust och Europeiska kommissionen om sitt beslut.

7 §

Samarbete med nationella myndigheter

Den nationella medlemmen ska utan dröjsmål underrätta den behöriga myndigheten om sådana omständigheter som kommit till hans eller hennes kännedom och som har eller kan ha samband med ett brottmål som handläggs i Finland.

Den nationella medlemmen ska utan dröjsmål till den behöriga myndigheten för handläggning ge in en begäran om straffrättsligt samarbete som har kommit från en främmande stat. Om den nationella medlemmen i ett ärende som omfattas av Eurojusts behörighet ger in en begäran till den behöriga myndigheten i en situation som avses i artikel 8.5 i Eurojustförordningen, ska myndigheten i fråga behandla en sådan begäran utan obefogat dröjsmål.

8 §

Överföring av information till den nationella medlemmen och dennes rätt att behandla personuppgifter

Den myndighet som svarar för handläggningen av ett brottmål ska utöver den information som avses i artikel 21.4—21.6 i Eurojustförordningen samt i artikel 2 i rådets beslut 2005/671/RIF om informationsutbyte och samarbete när det gäller terroristbrott tillhandahålla den nationella medlemmen övrig nödvändig information som behövs för att fullgöra Eurojusts uppgifter.

Vad som i 22 § i lagen om Åklagarmyndigheten föreskrivs om en åklagares rätt att få information tillämpas också på den nationella medlemmen när denne sköter uppgifter i enlighet med Eurojustförordningen.

Vid handläggningen av ärenden i Eurojust får den nationella medlemmen trots sekretessbestämmelserna behandla personuppgifter som han eller hon har fått med stöd av sina befogenheter, och trots sekretessbestämmelserna utlämna personuppgifterna till Eurojust.

Riksdagens svar RSw 28/2019 rd

9 §

Tillstånd för överföring av personuppgifter till ett tredjeland eller en internationell organisation

Ett i artikel 56.1 c i Eurojustförordningen avsett förhandstillstånd för överföring av personuppgifter till ett tredjeland eller en internationell organisation kan beviljas av den behöriga myndighet som gjorde den ursprungliga överföringen med vederbörligt beaktande av brottets allvar, det ändamål för vilket personuppgifterna ursprungligen överfördes och andra relevanta omständigheter i ärendet.

10 §

Nationella beslut och anmälningar som gäller Eurojust

Riksåklagarens byrå

1) beslutar på det sätt som avses i artikel 7.2 i Eurojustförordningen om den ordinarie arbetsplatsen för den biträdande nationella medlemmen och assistenten till den nationella medlemmen och underrättar vid behov Eurojust om beslutet,

2) beslutar om antalet biträdande nationella medlemmar och assistenter till den nationella medlemmen och underrättar Eurojust och Europeiska kommissionen om utseendet av den nationella medlemmen, biträdande nationella medlemmar och assistenter till den nationella medlemmen i enlighet med artikel 7.3 i Eurojustförordningen,

3) beslutar på det sätt som avses i artikel 11.7 i Eurojustförordningen huruvida ytterligare en person ska utstationeras från Finland för att förstärka Finlands nationella enhet, om Finlands nationella medlem valts till ordförande i Eurojust,

4) beslutar om arrangemangen för den joursamordning som avses i artikel 19.2 i Eurojustförordningen och om de arvoden som ska betalas till joursamordningsrepresentanterna, samt

5) får besluta om utstationering av en i artikel 19.2 i Eurojustförordningen avsedd nationell expert på viss tid i Eurojust.

11 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om genomförande av vissa bestämmelser i beslutet om Eurojust (742/2010).

Riksdagens svar RSV 28/2019 rd

Lag

om ändring av 7 § i lagen om Åklagarmyndigheten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Åklagarmyndigheten (32/2019) 7 § som följer:

7 §

Åklagare

Åklagare är

- 1) riksåklagaren och biträdande riksåklagaren,
- 2) statsåklagarna,
- 3) ledande distriktsåklagarna och ledande landskapsåklagaren,
- 4) specialiståklagarna,
- 5) distriktsåklagarna och landskapsåklagarna,
- 6) biträdande åklagarna.

Bestämmelser om Finlands nationella medlem i Eurojust finns i lagen om Finlands deltagande i verksamheten för Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust) (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 2 § i lagen om gemensamma utredningsgrupper

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om gemensamma utredningsgrupper (1313/2002) 2 §, sådan den lyder i lag 304/2014, som följer:

2 §

Utredningsgruppens sammansättning

En utredningsgrupp består av de behöriga myndigheterna i de stater som inrättat gruppen. Om den behöriga åklagaren i Finland har anmält sig som medlem i utredningsgruppen, hör även han eller hon till utredningsgruppen. Även andra personer kan hör till utredningsgruppen, i enlighet med vad som bestäms särskilt i överenskommelsen. Utredningsgruppens sammansättning ska anges i överenskommelsen om att inrätta utredningsgruppen.

Riksdagens svar RSV 28/2019 rd

Om en utredningsgrupp gäller Finland och får finansiering från Europeiska unionen, ska Finlands nationella medlem i Eurojust kallas till utredningsgruppen. När den nationella medlemmen deltar i utredningsgruppen verkar han eller hon som Finlands nationella åklagarmyndighet och har den behörighet som avses i 10 § i lagen om Åklagarmyndigheten (32/2019).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 143 § i lagen om offentlig upphandling och koncession

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) 143 § 3 punkten som följer:

143 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Konkurrens- och konsumentverket kan trots sekretessbestämmelserna på eget initiativ lämna ut behövliga uppgifter eller handlingar, som det fått vid tillsynen, till

3) åklagare för tjänsteuppdrag i den omfattning som anges i 22 § i lagen om Åklagarmyndigheten (32/2019),

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 39 § i konkurrenslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konkurrenslagen (948/2011) 39 § 1 mom. 5 punkten, sådan den lyder i lag 721/2019, som följer:

Riksdagens svar RSV 28/2019 rd

39 §

Informationsutbytet mellan myndigheter

Konkurrens- och konsumentverket kan på eget initiativ, trots bestämmelserna om sekretess, om det behövs lämna ut en uppgift eller handling som verket har fått eller upprättat i samband med skötseln av uppgifter enligt denna lag,

5) till åklagare för skötseln av uppgifter enligt 9 § i lagen om Åklagarmyndigheten (32/2019),

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 35 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) 35 § som följer:

35 §

Förseningar

Om ett utlämningsärende inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom 60 dagar från det att den som begärs utlämnad greps, ska åklagaren underrätta den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten och ange skälen till förseningen.

Om den som begärs utlämnad har samtyckt till utlämningen och ärendet inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom tio dagar från det att samtycket gavs, ska åklagaren på motsvarande sätt lämna en sådan underrättelse som avses i 1 mom.

Om ett utlämningsärende inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom 30 dagar efter att de tidsfrister som anges i 1 och 2 mom. har löpt ut, ska åklagaren underrätta Eurojust och ange skälen till förseningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 9 § i lagen om förebyggande och lösning av tvister om utövande av jurisdiktion i straffrättsliga förfaranden och om överföring av förundersökning och lagföring mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förebyggande och lösning av tvister om utövande av jurisdiktion i straffrättsliga förfaranden och om överföring av förundersökning och lagföring mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (295/2012) 9 § 1 mom. som följer:

9 §

Förfarande för att nå samförstånd

Om de behöriga myndigheterna inte i ett samråd enligt 8 § har kunnat nå samförstånd om överföring av ett straffrättsligt förfarande, ska den behöriga myndigheten vid behov hänskjuta ärendet till Eurojust. En förutsättning för detta är att Eurojust har behörighet att handlägga brottet i fråga.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 19.11.2019

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare